

RECEPTY NA DOBRE PISANIE :

„Dyktando w 10 punktach” – z komentarzem ortograficznym:

- Umowa. Umów się z dzieckiem, że codziennie będzie przeprowadza dyktando obejmujące zawsze tylko 3 zdania. Wymyślcie wspólnie nagrodę po każdym tygodniu pracy.
- Wybór tekstu. Zaznacz w książce dziecka trzy zdania przeczytaj na głos pierwsze z nich.
- Komentarz ortograficzny. Dziecko powtarza zdanie i omawia pisownię każdego wyrazu (podaje zasady pisowni, poszukuje uzasadnienia pisowni).
- Zapisywanie. Dziecko zapisuje zdanie (podobnie postępuje z następnymi zdaniami).
- Dziecko samodzielnie sprawdza cały zapisany tekst.
- Dorosły sprawdza tekst. Jeżeli znajdzie błędy, podaje ich liczbę.
- Dziecko ponownie sprawdza tekst, korzystając ze słownika ortograficznego.
- Dorosły sprawdza poprawiony tekst. Jeżeli nadal są błędy, wskazuje tekst – wzór, z którego dyktował zdania.
- Dziecko porównuje napisany tekst ze wzorem i ostatecznie poprawia błędy.
- Poprawa. Dziecko opracowuje błędnie napisane wyrazy (np. podaje zasady pisowni, wyrazy pokrewne, odmienia wyrazy przez przypadki itp.).

Strategia pisania wypracowań :

- Istotna jest odpowiednia ilość czasu poświęcanego na pisanie. Warto poświęcać na ćwiczenie pisania co najmniej 4 dni w tygodniu, aby poczynić zauważalne postępy. Kiedy tak się dzieje, myślą o omawianych tematach nawet wtedy, gdy akurat nie piszą, a np. oglądają TV, jadą samochodem, leżą w łóżku itp.

- **Uczeń wybiera temat.** Wybieranie tematów bliskich to połowa sukcesu. Pisanie wymaga motywacji, więc warto zapewnić dziecku ciekawe wprowadzenie do tematu (np. w postaci gotowego początku akapitu lub obrazka) i zachęcić go do opowiedzenia swojej własnej historii.

- **Aktywne nauczanie.** Piszące osoby potrzebują czytelników, a więc nauczycieli, rodziców, rodzeństwa itp. Nauczyciel/rodzic powinien po przeczytaniu tekstu zadać kilka prostych pytań uzupełniających pokazujących, że zrozumiał pracę ucznia i go ona ciekawi. Można podyskutować na temat pisanego tekstu.

Organizacja tekstu. Uczniom mającym kłopoty z organizacją tekstu może pomóc stworzenie rysunku przedstawiającego ich pomysły. Odmianami tej techniki są zbitki wyrazowe, mapy myśli i tzw. kółka z pomysłami.

Metoda zbitek wyrazowych polega na narysowaniu okręgu na środku kartki i zapisaniu wewnątrz głównego pomysłu, a następnie na połączeniu z nim okręgów zawierających powiązane informacje. To pozwala podzielić dane zagadnienie na części, nad którymi można osobno pracować. Dzięki tej metodzie ułatwia się pracę uczniom mającym kłopoty z organizacją słów.

Mapy myśli. W ramach tej metody używa się kolorów do oznaczenia różnych pól tematycznych. Dodatkowego rozróżnienia można dokonać za pomocą symboli i rysunków. Pomaga to osobie piszącej przedstawić każdy z akapitów w formie graficznej, co okazuje się bardzo cenne w przypadku osób dotkniętych dysortografią.

Kółka z pomysłami To system pozwalający na przedstawienie w prosty i konkretny sposób poszczególnych struktur tekstu.

Oto kolejne etapy:

- Na górze kartki w linii zapisz tytuł.
- Narysuj pięć kółek na pierwszym arkuszu. Pierwsze kółko oznacz słowem „początek”, a ostatnie „koniec” lub „dlatego”. W pierwszym kółku zapisz słowo, zwrot lub zdanie pozwalające zidentyfikować pomysł dotyczący rozpoczęcia tekstu.
- Wewnątrz każdego z trzech środkowych kółek zapisz główny pomysł, który zamierzasz rozwinąć.
- W ostatnim kółku, oznaczonym słowem „koniec” lub „dlatego”, zapisz słowo, zwrot bądź zdanie dotyczące podsumowania tekstu.

Strategie redagowania tekstu.

Gdy już powstanie zarys tekstu, przychodzi pora na jego zredagowanie:

- Przeczytaj każdy z akapitów, upewniając się, że nie brakuje w nich głównego pomysłu, wspierających go informacji oraz odpowiednich przejść między poszczególnymi częściami tekstu.
- Przyjrzyj się każdemu ze zdań i sprawdź, czy są one zwarte i przejrzyste.
- Zastanów się nad ewentualnymi zmianami słownictwa. Słownik pomoże ci odnaleźć ciekawe synonimy i pozbyć się zbyt mało konkretnych wyrazów.
- Sprawdź jeszcze raz tekst pod kątem interpunkcji, ortografii, gramatyki.
- Przeczytaj swój tekst na głos innym osobom i wysłuchaj ich opinii i propozycji.

Opracowanie: mgr Elżbieta Skonieczna,

na podstawie: M. Bogdanowicz, A. Adryjanek, M. Rożyńska
„Uczeń z dysleksją w domu”